Ч. 132. Чернівцї, пятниця дня 5. (18.) листопада 1904 р. Рочник XX.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ що середи, пятницї і недїлї, з тижневим додатком „РУСКА РАДА“.

Редакция, адміністр. і експедиция при улици Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“ разом з „Рускою Радою“:

на цїлий рік	20 К.	— с.
„ пів року	10 „	— „
„ чверть року	5 „	— „
„ місяць	1 „	70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

Заява австрийско-руских послів.

Рускі посли парляментарні і соймові Галичини і Буковини яко речники і представителї всего руского народу в Австриї, згідно з ухвалою першого з'їзду з дня 15. серпня 1903, зібрали ся на другий з'їзд у Львові дня 8. падолиста 1904 і по відбутій нарадї заявляють:

Положенє руского народу в Галичинї взагалї зовсїм не поправило ся. Нетерпимість і безвзглядність галицкого сойму приневолити руских послів в жовтни 1903 опустити сойм, а через скріпленє звязи між правит. а польскою верхов. партиєю, заманїфестоване явно подорожию др. Кербера до Галичини, віддані галицкі Русини ще більше під пановане польске так, що краєве правительство і краєвий сойм стали для галицких Русинів послїдною і найвисшою інстанциєю. Самоволя галицкої адмінїстрациї дає ся ще більше рускому народови в знаки, проявляючись в систематичнім обмеженю єго конституцийних свобід, спинюваню єго розвитку культурного і економічного і в переслїдуваню єго леґальних орґанїзаций. Полїтика галицкого сойму, котрий в своїм складї не є заступником всего населеня краю, а лише упривілейованих кляс, зазначує ся законодатними актами, виміреними на полїтичне і економічне поневоленє руского народу. В тій цїли сойм галицкий не вагає ся переступати границь своєї законодатної компетенциї і посягати в сферу законодатної компетенциї держави і єї репрезентациї. На Буковинї, особливо завдяки строгій конституциї і супроти всїх народів краю рівно безсторонній управі краєвій відносини вправдї поправились о стільки, що попереднє упослїдженє Русинів уступило і Русини дістали можність власними силами в законній дорозї свобідно розвивати ся, а ся користна для них зміна вийшла також на спільний пожиток цїлого краю. Помимо сеї для одної части руского народу користної зміни, ми заступники усего руского народу в Австриї, не можемо змінити нашого відпорного становища супроти теперішного правительства однак не лиш в Галичинї, але і в иньших австрийских краях бачимо подібні невідрадні відносини, що загрожують навіть істнованю і будучности держави.

Супроти того так в інтересї Русинів як і цїлої держави уважаємо доконечним рішучо обставати за переведенєм програмових точок постановлених в тогіднїй заяві, а то:

1) перетвореня устрою держави на основі автономії народів,

2) реформи виборчої на основі загального і безпосередного голосованя,

3) строгого береженя конституцийних прав і горожаньских свобід, а вкороченя самоволї адмінїстр.,

4) заспокоєня культурних і економічних потреб руского народу як і иньших упослїджених народів в Австриї,

5) справедливого і інтересам усїх народів відповідаючого уладженя відносин в державі Австро-угорскій.

Яко нарід демократичний бачимо найкоротшу дорогу до осягненя сих постулятів в покликаню до законодавства широких мас народу і длятого уважаємо справу реформи виборчої найважнїйшим полїтичним питанєм і на тій дорозї будемо союзниками сих представителів народних, котрі ідуть під сим стягом.

Заявляємо се на основі однодушної ухвали з'їзду руских послів в Австриї, на основі постановленя руского клюбу соймового галицкого і буковиньского, як також однодушного рішеня одноцїльного руского клюбу парляментарного, який на підставі сих точок програмових із двох доси окремих руских клюбів утворив ся і в напрямі сеї програми поведе свою дїяльність.

У Львові, 16 (н. ст.) листоп. 1904.

Алексій Барабаш, Александер Барвіньский, Теодор Богачевский, Николай Василько, Теодосій Єфинович, др. Омелян Гладишовский, Михайло Глиджук, Йосиф Гурік, Филимон Калиговский, др. Михайло Король, др. Андрій Кос, Теодор Левицкий, Віктор Мазикевич, Антін Малик, др. Андроник Могильницкий, др. Евген Олесницкий, Дмитро Остапчук, Ксенофонт Охримович, Єротей Пігуляк, Юлїян Романчук, др. Стефан Смаль-Стоцкий, Антін Старух, Василь Яворский.

Полїтична ситуация на Буковинї.

(Промова посла Николая Василька виголошена в буджетовій дебатї на соймовім засїданю із д. 4. листопада 1904).

(Дальше).

Причини порозуміня більшости з меньшостию.

Потреби краю звели в соймі разом більшість і меньшість. В кількох днях буде він закінчений. Та звольте, високоповажані панове, подумати, що між тим, як ту в отсїй палатї запанує згода, рухливе житє поза соймом не затихає. Там збирає ся завсїгди сойм житя. Ми мусимо отже уважати нашою задачию і те, щоби і поза соймом лучили ся разом усї сили, які є в краю до розпорядимости, після взірця нашої сесиї. Ми зробили в тім зглядї усе, що було в нашій силї. Хоч ми підчас виборів, уживаючи острійших аґітацийних средств, були приневолені, вести боротьбу проти Вас, щоби Вас побороти, то ми приняли на себе сповненє о много дальше сягаючих зобовязань. А ті зобовязаня дотикали далеко більше ваших інтересів, як дотичні постанови, які ухвалено в отсїй палатї, за вашою згодою ми радо готові переняти на себе за те ненависть наших виборцїв і ми подамо вам отверто причину, задля чого ми зближили ся до меньшости в тій палатї. Наше зближенє не було иньше, як гонорар, який вам слушно належить ся

Василь Сидорацький.

САТИРИ.

З рос. мови переклав Яр. Весоловський.

„Лїтература“.

Видавець книжок шукає за переводчиками, що не уміють переводити.

Чомуж?!

Тому, що вони беруть дешевше.

Редактор часописи шукає за письменниками, що не уміють писати.

Чомуж?

Тому, що вони беруть дешевше.

А публика шукає за книжками, що не варт їх читати.

Чомуж?

Тому, що такі книжки дешевші.

Двобій.

Молодець якийсь визвав фільозофа на двобій.

„Гаразд!“ відповів на те фільозоф: „Я зажду аж хтось другий те саме предложить менї“. Тодї я вас обох зведу до поєдинкованя, і най кождому з вас здасть ся, що його противником — я.

До статистики Польщі.

В Польщі на десять мілїонів мешканцїв є шістьдесять мілїонів шляхтичів, між тим 12 мілїонів самих ґрафів. Кажуть, що в Польщі є більше шляхтичів чим в Росиї мужиків — і се правда. (Звісно, що в Росиї несчислиме число мужиків).

Суд.

Далеко від нас найшли два мужики на дорозї одну диню. І не могли між собою погодитись, до кого вона має належати. Один казав: Диня — моя, тому що я перший д' нїй підійшов. Але другий відповів: Нї вона моя, бо я перший єї підняв. Ось і пішли до суду, щоб розсудити ся.

Судия розрізав диню на половину і подаючи одну половини єї зерен одному мужикови, а другу половину другому, казав: „Ось тобі, твоя пайка. Ось тобі твоя пайка“. Опісля з'їдаючи диню сам, додав: „А се менї за мої судейські труди“.

* * *

Другий раз ті два мужики надибали в лїсї закопаний горнець із грішми. І знов не змогли поладнатись при подїлї.

Пішли до суду.

Судия розбив горнець на двоє і подаючи кождому мужикови по черепку з горшка, сказав: „Ось се твоя пайка. А се твоя“. Гроші же взяв собі, кажучи: „Се менї за мій судейський труд“.

Три миши.

Одному цареви приснив ся дивний сон: Три миши: Одна товста. Друга худа. І одна слїпа.

Цар сейчас прикликав д' собі весельчака, якого нарочно держав на дворі, щоб рішав всї трудні питаня.

Весельчак подумав і відгадав цареви сон так: „Товста миш се ваші мінїстри. Худа миш — наш нарід. А слїпа миш — се ви, Ваше Величество“!

Казенний доктор.

(Офіцияльні статистики).

Одного казенного доктора спитали: „Як се у вашій великій і густо заселеній ґубернії є всего лиш двох хорих після офіцияльної статистики?“

„Зовсїм просто!“ Відповів лїкар: „Ми лиш двох лїчили і стількиж записали. А до прочих яке нам дїло?!“

Зьвірі, птиці і лилик.

Зьвірі та птиці вели між собою запеклу борбу.

І був між ними дуже добрий лилик.

Як зьвірі побіджували птиці, тодї лїтав він птицею і помагав побідженим.

Колиж птиці побіджували зьвірів, тодї переходив він на сторону послїдних, видаючи себе за звичайну миш.

Щоб відсьвяткувати таку радісну подїю, зьвірі і птиці подїлили лилика між себе і зїли єго.

І лилик не зажурив ся тим, бо милїйше йому було згинути, чим жити серед неблагородної суспільности.

Все помагайте слабим і з'їдять вас, але за те совість ваша буде чиста.

Утїха.

З минулими віками бесїдую в бібліотецї.

А з будучими — завдяки печатни.

А як сучасники не схотять мене знати, то я обійдусь без них.

Аристократичне товариство.

Раз якось попав я случайно в благородне, аристократичне товариство. Дивлю ся: всї зьзирають ся на мене уважно й підозріло немов на убійника. Я подумав: „чи не засмарований у мене ніс сажею? (Се інколи буває). Я виняв хустку і старанно обтер лице.

Нї слїду.

А дивлять ся як і перше.

Я посмотрів мою краватку, кинув оком на черевики, „чи нема грязи?“

Нї.

Ніяк не міг поняти, чого неставало!

Опісля вже один приятель пояснив менї, що я був одїтий не по модї.

Від того часу не входжу я вже нїколи в аристократичне товариство: Менї милїйше серед моїх домашних звірят.

Темрява і звіздочка.

Була темрява заселена темними тїлами.

Поміж ними з'явилась ярка звіздочка і стала на всї сторони висилати своє ярке проміння.

Але темні тїла не могли їй у відповідь заслати лучів, і поглощуючи єї сьвітло лиш піддержували одну темряву. Як довго скількість сьвітла у зірки була велика, сьвітила вона дуже ярко, і виходило з неї много лучів.

Виснажена стала вона висилати що раз меньше сьвітла, енерґія меньшала й меньшала.

Вкінци послїдний промінь потеряла вона й погасла. І серед тмяних тїл стало о одно мрачне тїло більше.

Російська леґенда про чесного чоловіка.

Жив собі на сьвітї один справдї чесний чоловік, всего один.

Злодії, вбійники, брудні люди, серед яких прийшлось йому жити, не могли його стерпіти.

А так, як всї про його чесноту не сумнївались, то всї рішили тащити його прямо на шибеницю.

Хоч чесний чоловік і розумів, що для него, яко чесного чоловіка місце на шибеници, ну але комуж житє не миле?!...

І ось він зірвав ся... Зірвав ся та утїк щасливо в иньшу країну, заселену чесними людьми.

І пішли поговори по тім краю, новім для него: Чи він справдї чесний чоловік?

І коли узнали, що чесний, то появились сумнїви: Чому не бере удїлу в нашій дїяльности?

А дїяльність та богато обіймала: завидуючи чести один другому взаїмно вишукували докази нечесности своїх власних другів. І ніяково стало тому чесному чоловікови серед тих чесних людий... І журба взяла верх над ним.

Як же він помер?

Повісив ся... (Сам повісив ся!)

за ваш призвіл до ухвал. *(Живі признаня).*

Також є вашою задачию пояснити вашим панам виборцям, що они тепер після реґуляциї квестиї обшарів двірских стали в громаді богатими горожанами, рівноуправленими з прочими членами громади і що давні часи, коли то ви були панами, а всї прочі наймитами, належать вже на щастє безповоротно до минувшости! *(Живі признаня).*

„Хто має уха, най слухає“!

Мої панове! Я, як докладний знаток краю, що об'їздив цїлими місяцями село за селом, вважаю моїм обовязком заявити вам сегодня ось що: Заключіть нинї постійний мир з населенем. Станьте дорадниками, приятелями народа, бо ваші посїлости і ваша інтелїґенция робить вас до того покликаними. *(Признаня).* Тодї доперва зможе запанувати заєдний мир в краю. В противнім разї будемо або приневолені заняти иньше становище, або нас звідси виметуть. Ми ухвалили сегодня загальне безпосередне і тайне право голосованя; в тій отже хвили ми вже не маємо можности правити населенем то сюди то туди. Тепер повинна обявити ся воля народу без обиняків, а щоб вона не дозріла в ненависть до вас, сего бажаю вам сердечно. Впрочім ви заслужили на се нинїшнии поведенем. *(Живі признаня).* Але і ви панове, мусите від нинї змінити своє поступованє і то не тільки ви самі: до того мусите склонити також ваших виборцїв! *(Славно!)*

Мої панове! Се є те, що я мав сказати із загального становища „Вільнодумного Союза“.

Відносини Русинів до Румунів.

Та позвольте менї, щоб я докинув ще кілька слів в імени моїх одномишленників, коли голова руского клюбу засїдає там високо на курульнім кріслї. *(Веселість).*

(Далї буде).

Переслїдуванє галицких „Січий“.

(Дальше).

Дня 27. червня 1904 взяли жандарми в Устеріках одну тамошну жінку і поїли єї там в підозрілій цїли. Коли єї чоловік поважив ся забрати з поміж них жінку, то жандарми (межи ними Гривняк) побили єго. Сьвідки: Михайло Біловусяк Василя, Антін Шварговский і Петро Недоходюк, всї з Устерік.

Дня 24. липня 1904 прийшли два жандарми, заступник війта і два поліцаї до Юри Калинича в Ростоках і всилували єго видати спис членів маючої ся завязати „Січи“. Взяли той спис, статути і рецепіс наданя статутів до намісництва (ще при кінци мая) і 20 корон 60 сот. Коли люди пішли до старости Заграднїка пожалувати ся на сю самоволю жандармів, то староста назвав їх лайдаками і пустив ся до них з кулаком. Сьвідки: Федір Шкрибляк, Юрий Калинич, Тома Калинич і Василь Фижделюк, всї з Ростік.

Дня 3. липня 1904 стали собі на дорозї говорити Дмитро Синюк і Стефан Полянчук, оба з Яблоницї буковиньскої, і Дмитро Палениця Власїя з Яблоницї галицкої. Повидїв сї „збори“ жандарм з Гринева, влетїв між люди і сейчас почав бити їх а надійшовшого случайно Дмитра Петрика пхнув так, що той 60-лїтний старець ушкодив собі руку.

Дня 25. мая 1904 прийшов вахмайстер жандармериї з Яворова до Річки (косівского повіту) до кошового „Січи“ Николи Пішиляка Штогрина і домагаючи ся з криком відзнак, трутив єго так сильно кулаком в груди, що той аж до стїни полетїв. Сьвідки: Іван Кіщук Гавряк, Кирило Кіщук Івана, Михайло Кіщук Івана з Річки.

Дня 20. мая 1904 грозив один жандарм Настуни Сливчуковій, жінцї Федора з Яблоницї: „Як не подаш бинди (ленти), то ми тя зараз заланцуємо (окуємо!)“ — Того самого дня сказав один жандарм до Мариї Паленицї, жінки Дмитра з Яблоницї: „Шукай пся крев бинду (ленту), бо тя зараз заланцую!“ — Дня 19. мая сказав жандарм до арештованого за „розрухи“ січові Михайла Марича з Перехрестного: „А шляґ би тя трафив! Пий козак!“ і ударив єго два рази щїткою по голові.

Дня 15. мая 1904 шукало пять жандармів за Стефаном Недоходюком з Устерік, щоб у него відобрати ленти січові, хотяй „Січ“ тодї не була ще розвязана в Устеріках. Жандарми зайшли до Николая Недоходюка і з фіґлїв стали муштрувати ся на єго царинї. Колиж він гречно замельдував се присутному війтови, якийсь грубий жандарм, що мав хрест, прискочив до него з ґвером і мало не пробив єго. Сего Недоходюка переслїдували жандарми з постерунку в Устеріках так, що мусїв довший час крити ся по лїсах. Сьвідки: Стефан Недоходюк і єго жінка Єлена, Никола Недоходюк, Палїй Пилатюк з Устерік і Козьма Попюк з Бервінкова.

Олексу Моканюка з Яблоницї просто переслїдують жандарми своїми щоденними візитами. І так: дня 18. мая 1904 прийшли до него три жандарми, опісля надійшов і четвертий. Дня 20. мая 1904 напали на хату тогож Моканюка війт, поліциянт і один жандарм. Жандарм грозив жінцї Олекси Моканюка: „Зараз тя заланцую, як не отвориш скринї!“ Війт і жандарм казали поліциянтови Танасїєви Дрончукови Івана розбити скриню і сей зробив се. Тогож дня прийшли до Моканюка знов два жандарми. Дня 22. мая в ночи появили ся знов два жандарми і випустили наумисно Моканюкову худобу. Дня 25. мая прийшли знов ті самі жандарми. Через ті візити жандармів мусїв Олекса Моканюк три недїлї переховуватись по лїсах з боязни, щоби єму жандарми не відобрали здоровля або житя.

Якийсь жандарм, що шукав в маю сего року в Перехрестній за лентами, ударив Анну Тимофійчук а Докії Тимофійчук грозив заколенем і повішенем до гори ногами, коли не отворить комори. Сьвідок: Михайло Сливчук з Перехрестного. Рівнож в маю арештовано в Перехрестнім кошового „Січи“ Власїя Танасїйчука і сковано разом з якимсь злодїєм. Один з жандармів кепкував собі з него словами: „Ану, пане кошовий, тепер провадь „Січ“!“

Якийсь жандарм зірвав Ількови Козланови з Ферескулї окрасу (бляшану зьвіздку) з капелюха на публичній дорозї. Сьвідки: Михайло і Мария Кусїйчуки з Полянок.

В маю 1904. зробили собі жандарми в Устеріках цїль (шайбу) до стріляня недалеко хати Дмитра Недоходюка і забавляли ся стрілянем, аж на великий крик Гуцулів „постріляєте нас і наші дїти!“ перестали сю забавку. Сьвідки: Іван Лабюк Юрия з Красноїли, Петро і Дмитро Недоходюки і Михайло Шваговский, всї з Устерік.

Дня 28. серпня 1904. посткомендант Гоці (Hotzi) жабівского постерунку в товаристві другого жандарма напав на цвинтари коло церкви на Івана Білачука сина Івана, за те, що той носив за капелюхом бляшану зьвізду, грозив арештом і перестрашив єго так, що той довгий час лежав хорий. Той же жандарм напав і на Миколу Гердержука за те, що той казав хлопцеви, аби йшов спокійно до церкви і нїчого не бояв ся. Сьвідки: Дмитро Лускурішук, Юра Леджук і Іван Білачук, всї з Жабя. Дня 11. липня 1904. здибав жандарм Корабйовский із Жабя на дорозї Івана Ковальского. Сей мав за капелюхом бляшану зьвізду. Коли се жандарм побачив, почав гонити за Ковальским дорогою. Пізнїйше доніс Корабйовский про се косівскому старостї Заграднїкови, а сей засудив Ковальского на кару 10 кор. Дня 14. липня напав жандарм Корабйовский на Івана Сїнїтовича з Жабя і став ганьбити єго за то, що Сїнїтович сьвідчив против него. При тім сказав ще, що зараз застрілив би Юрия Соломійчука, колиб знав, що не дістав би більше як два місяцї. Позаяк Сїнїтович мав на капелюсї бляшану зьвізду, то жандарм подав єго до староства в Косові і тут засуджено Сїнїтовича на 10 кор. кари. Дня 21. вересня 1904. напав якийсь жандарм в товаристві Станислава Пшибиловского, дїдича з Криворівнї, на дорозї на Дмитра Остафійчука Катерини з Жабя і став кричати, щоби здоймив бляшану зьвізду з капелюха. Коли сей не хотїв послухати, прискочив Станїслав Пшибиловский до Остафійчука, здер з него капелюх і відорвав зьвізду. Сьвідки: Микола Гердержук і Микола Зюбюк. В серпни 1904. напали жандарми Корабйовский і Сьонек на дорозї на Івана Ниґлїйчука з Жабя і змусили єго щоби скинув бляшану зьвізду з капелюха. Сьвідки: Дмитро Зетинюк і Іван Тривчук, оба з Жабя.

Дня 4. серпня 1904. прийшов жандарм Гриник з Устерік до хати Федора і Леся Крамариків з Устерік і грозив їм, що будуть сидїти по криміналах, так як Соломійчук, коли будут завязувати товариство „Січ“. Казав також, що постарає ся, щоби Гуцулам не вільно було носити бляшаних зьвізд за капелюхами і закладати „Січи“. Коли присутний тодї Семен Федінчук з Устерік відозвав ся, що прецїнь всїм вільно належати до товариства, якого статути намісництво приняло до відомости, що ношенє зьвізди належить вже здавна до окрас у Гуцулів, прискочив до него жандарм Гриник як скажений і став кричати, щоби Федінчук стояв перед ним „габтахт“, бо дасть єму в лице, назвав єго лайдаком і казав, що коли, позволить на отворенє „Січи“ або на сходини в своїм домі, то дістане два місяцї криміналу. Рівнож казав присутним, що є ц. к. слугою і носить ґвер на то, щоби таких лайдаків-січовників пробити, як лиш відозвуть ся до него. В маю 1904 прийшов жандам (називаєсь мабуть Мондрик) в товаристві ще одного жандарма з постерунку Устеріки, війта з Устерік Гриця Неходюка і двох поліциянтів Миколи Руснака і Михайла Жикалека до Федора Крамарука в Красноїлї і всї стали бушувати по цїлій хатї за лентами січовими. Коли шуканє було надаремне, казав жандарм Федорови і Лесеви Крамарукови розбити оден куфер, що був замкнений та ключ від него мала сестра їх, котра тодї була десь далеко на роботї. Крамаруки не хотїли куфра нищити, запевняючи, що там лент нема; тодї приступили жандарми до Федора Крамарука і грозьбами, що пійде до арешту, всилували єго розбити той куфер. В куфрі розуміє ся не найшлос анї лент анї трубки анї нїчого иньшого „каригідного“. Крамарук заявив, що ленти продав на ярмурку, як лиш староста заборонив їх носити. Та жандарм не вдоволив ся тим і почав лаяти січовиків злодїями, лайдаками, і грозити, що покує і нозаводить всїх до криміналу, як Соломійчука. Сьвідки: Дмитро Крамарук Івана, Марійка Крамарук Явдохи і Лесь Крамарук всї з Красноїлї.

(Далї буде).

Полїтичний перегляд.

Перед парляментарною сесиєю.

Передвчера пополудни зібрала ся парляментарна комісия „Полудневославяньского Союза“ в справі обговореня полїтичної ситуациї і тактики, яку „Союз“ має вести. Сейчас на початку засїданя забрав голос пос. Барвіньский і заявив, що з огляду на ухвалу переведену рускими послами соймовими і до державної ради дня 8. с. м. у Львові буде утворений самостійний клюб Русинів так в соймовій як і в державній радї; тому іменем своїм і своїх товаришів послів Пігуляка і Гладишовского заявляє, що Русини виступають з „Полудневославяньского Союза“. Однак супроти неправдивих, оголошуваних дневниками вістий сверджує, що се виступленє руских послів не лучить ся з обструкцийною тактикою. Ту заяву принято з жалем до відома і подякувано Русинам за їх дотеперішне поперте. Опісля вела ся довірочна дискусия що до пересправ, які має перевести „Полудневославяньский Союз“ з молодоческим клюбом на спільнім засїданю. Тож таки уконституовав ся новий Руский клюб, в якого склад увійде 6-ох послів із давного руского клюбу з тих 3, що належали до клюбу полудневославяньского.

Зміна реґуляміну і побільшенє армії к Угорщинї.

В Угорщинї зближає ся час, котрий порішить констеляцию тамошних парляментарних відносин. Від кількох тижнїв не сходить з порядку дневного внесенє президента мінїстрів ґр. Тіши, який домагав ся, щоби установлено комісию для ревізиї реґуляміну. Правиця, себ-то лїберальне сторонництво, яке становить більшість, змагає до того, щоби сесю справу успішно полагоджено. Супроти сего виступило однак опозицийне сторонництво, яке за жадну цїну не дає ся ублагати.

Навіть далекосяглі військові концесиї не змінили стану річи. Панам Мадярам захотїло ся удавати велику мадярску державу і для того від довшого часу вели завзяту боротьбу о побільшенє мадярскої армії. Мадярске опозицийне сторонництво не довіряло коронї задля того, що Гонведи (себ-то наша краєва оборона) не мають ще доси артилериї. Тепер мадярска армія буде доповнена артилериєю. Угорский президент мінїстрів подав недавно до відомости палати послів, що гонведи мають дістати свою артилерию. Така зміна на Угорщинї не могла очевидно полишитись без впливу і на нашу половину державы. В загалї має бути установлених 15 полків артилериї краєвої оборони. З тих 7 полків одержать сїм дивізий угорских гонведів, а вісїм полків одержить австрийска краєва оборона. Сеся нова устава військова має вже за основу дволїтну службу військову з виїмком маринарки і кінноти. Ходило головно о те, щоби заведенем дволїтної військової служби улекшити населеню тягари податкові. Кошти удержаня тих полків будуть в той спосіб роздїлені, що Угорщина буде мусїла удержувати своїм коштом сїм, а наша половина вісїм полків артилериї краєвої оборони.

„Budap. Hirlap“ обчисляє, що кошта нової артилериї гонведів винесуть 20 до 22 міл. корон.

Заворушеня в військових школах.

В Ріо Жанейро прийшло в послїдних днях до поважних розрухів, які викликали в військових школах учителї-фанатики і кількох невдоволених. Між народом розширила ся поголоска, що в наслїдок примусового щіпленя були надужитя. Підчас крівавої стрічи учеників військової школи з військом ранено ґенер. Травасофа а єго ад'ютанта убито. Завдяки енерґічности правительства удало ся усмирити заворушеня, які тревали два днї.

Бомби в Харкові.

Передтамтої ночи вибухла у Харкові бомба перед памятником поета Пушкіна, через що памятник значно ушкоджено, а в сусїдних домах повилїтали шиби.

Російскі шпіони у Франциї.

В Марсилії арештовано двох російских шпіонів. Їх вислало російске правительство на те, щоб слїдили за шпіонами японьскими, а вони програли все що мали в Монте-Карльо і зачали ратувати ся обманьствами.

Письма з краю.

Надсучавска фабрика яничарів.

Нову румунїзаторску фабрику зробили Волохи-загорілцї із школи в Бадівцях волоских, куди забирають милишівских руских дїтий і фабрикують там з них яничарів, так як колись робили Турки із християньскою дїтворою. Та роблять они в сїй їх фабрицї чималі успіхи, бо така руска дитина, походивши лиш кілька днів до бадівскої школи, не каже навіть вже „добрий день“ по своєму, по руски! Вже з давна заходять ся они около того, аби звідси геть виперти руску мову і знищити все що руске, але тепер дійшли їхнї заходи вже до найвисших розмірів. В церкві чують милишівскі Русини хиба лиш „амінь“ по руски, за то впхали тут Волохи до рускої громади волоскі каси. Тепер вже взяли ся й до школи, бо забрали більше як сорок по більшій части руских дїтий милишівских до волоскої школи бадівскої, а до тих решту, що ся тут лишили, післали Волоха-кооператора, котрий, як сам каже, не вміє рускої мови, аби їх вчив релїґії по — „руски“. Консистория его певно похвалить за се, як довідає ся, що він заохочує руских дїтий, аби собі купували волоскі біблії. Та тут розгнїздила ся вже волоска кириня так, що й тяжко еї викорінити, бо Бог високо, наші рускі заступники далеко, а волоскі загорілцї ґосподарять тут як самі хотять.

На їх чолї стоїть не хто иньший, а таки надучитель волоскої бадівскої школи Серетян. Сей панок ходить аж по хатах в Милишівцях і заохочує людий, аби посилали своїх дїтий до его школи. Ог н пр. не приносив один милишівский ученик через довший час до школи книжок. Як учитель почав в кінци натискати на него, аби постарав собі книжки, то він вже більше не прийшов сюди до школи, але пішов до Бадівців. Серетян его приняв до бадівскої школи серед шкільного року, хоть приписи шкільних властий щось подібного забороняють, ба ще й обдарував его книжками, котрі розуміє ся були призначені для бідних учеників бадівских. Чи таке поступоване зі сторони Серетяна тактовне і законне, про те най розсудить краєва рада шкільна. В той спосіб думає бадівский управитель шкільний осягнути двояку цїль, а перше переводячи руских дїтий в волоский табор відповісти своїм шовіністичним ідеям а друге розширити свою школу на кошт милишівскої. Серед таких обставин терпить милишівска школа морально, бо може один або другий, котрому сї всї причини не відомі, подумати, що она не сповняє сїоїх обовязків, коли звідси дїти в так великім числї вивандровують до чужої школи. Тут пр. оповідають собі дїти шкільні, що лїпше ходити до бадівскої школи, бо „там штроф не пишуть“. Скілько в сїм правди, не знаємо докладно, але знаємо що ученики, котрі ходили в Милишівцях до III., IV., V. кляси, мусять в Бадівцях через волоску мову назад вертати ся до I., II. або III. Та коби они брали собі лиш Волохів, то ми би й не згоріли, бо в Милишівцях є крім двох сьвященників, дяка і паламаря, ще тілько Волохів, що міг би їх на пальцях одної руки почислити, але ми не можемо спокійно придивляти ся, як наших дїтий переваблюють в чужий табор.

Параґраф 11. кр. закона із 30. січня 1873 каже, що дїтий замісцевих родичів можна лиш тогди приймати до школи, як є для них місце. В Бадівцях є 3 кл. школа а лиш дві шкільні комнати, з котрих одна в наймленій хатчинї, що може бути відповідною на все иньше лиш не на школу. Отжеж 3 кл. школа. 3 учителї а лиш дві кімнатї, в котрих учителї удїляють науку південно. Тож для самих бадівских учеників нема місця, а тут пан Серетян приймає собі ще поверх 40 дїтий з Милишівців! Що на се краєва рада шкільна? Наших руских заступників просимо щиро, щоби ся впімнули за милишівскими Русинами і зробили таким безправствам конець. Надїємо ся також, що й волоскі заступники зганять такі вибрики кількох тутейших махерів.

Русин з надсучавских берегів.

З над Черемоша.

Могутний голос поклику незабутного нашого кобзаря „братайте ся, еднайте ся“ залунав і в наших синих горах і заблудивши між чарівні звори не прогомонів він без успішних наслїдків. Він пробудив наших темних Гуцулів, котрі протерли вже раз очи, зірвали ся до нового житя. І они, мешканцї глибоких гір, зачали пізнавати, що в своїй хатї своя правда і сила і воля і почали вступати в слїди иньших братів, котрі скорше проборкались, та зачали лучити ся також в товариства.

І так дня 6. с. м. сьвяткувала столиця Надчеремщини т. є. село Довгополе велике своє торжество, т. є. отворене товариства „Січи“. На збори зібрало ся поверх 600 людий з Довгополя як також і сусїдних сїл, а між сїраками можна було бачити з поміж інтелїґенциї п. Федоровича судию з Путилова, п. Шевчика і Майковского учителїв з Конятина і Стебнів, Антона Мандрика місцевого учителя, як і також о. Попеля з Довгополя галицкого. Збори при сприяючій погодї відбули ся надзвичайно гарно і тревали від години 1-ої до 6-ої вечером. Голос забирали о. Попель, п. А. Мандрик, п. Маковецкий начальник каси райфайзеньскої і п. надучитель Балошескул оба з Дихтинця, як також і кошовий „Січи“ в Конятинї, котрі в горячих промовах поясняли зібраним значінє товариства „Січи“, загріваючи також зібраних Гуцулів до лученя ся в подібні товариства, до єдности і братньої згоди. До старшини ввійшли: Онисим Плечуца кошовий, Тихон Онофрійчук осавул, Антін Мандрик справник, Гнат Янїцкий учитель, Іван Юрнюк скарбник, Тимофій Луцюк, Симеон Онуфрейчук, Іван Павучик і Федір Лиселик четарі, а Іван Яблінчик яко хорунжий. До товариства вписало ся 62 членів а між ними більша часть старшини громадскої з двірником Іваном Юрнюком на чолї. Збори закінчено гимном „Ще не вмерла“ і „Не пора“. По відсьпіваню сих пісень одушевлені Гуцули розійшли ся з надією на кращу будучність спокійно домів.

Присутний.

НОВИНКИ.

Чернівцї, 17. листопада 1904.

Із унїверзитету. Сьвяточна інавґурация ректора вибраного на р. 1904/5 проф. д-ра Теодора Тарнавского відбуде ся дня 12. грудня о 12-ій годинї в пол. із отсею програмою: 1. Звіт проректора проф. д-ра Вальтера Германа про минулий рік, 2. Вступна промова ректора „Про поетичний характер гр. нрав. богослуженя.

З державних желїзниць. Асистента Макарія Тотоескула перенесено з Лужан до Милишівців, асистента Павла Дельож з Милишівців до Гадікфальви а асистента Теофіля Левандовского з Гадікфальви до Лужан.

Акад. тов. „Союз“ устроює в суботу, 3. грудня з нагоди сьвяткованя 59. семестру свого істнованя в „Hotel Central ю“ комерс, на який запрошує сею дорогою всю руску громаду. Початок о годинї пів до девятої вечером. — За виділ: *П. Клим*, канд. філь. голова; *В. Бриндзан*, студ. філь., писар.

Концерт в честь Гжімального. Дня 19. с. м. відбуде ся в сали музичн. тов. сьвяточний концерт з нагоди 30-лїтної композиторскої дїяльности проф. Гжімального.

Виділ тов. „Січ“ у Відни вибраний на загальних зборах з дня 5. листопада 1904 уконституовав ся в такий спосіб: Голова тов. Осип Назарук, студ. прав, містоголова тов. Луць Турчин, студ. філь., писар тов. Роман Тустановський, студ. філь., касиєр тов. Федір Подлуский, студ. прав, бібліотекар тов. Остап Грицай, студ. філь. Заступниками видїлових вибрано: тов. Володимира Кузьмовича, студ. філь., тов. Федора Зарицького, студ. медиц.

Ювілейний обхід в честь 30 лїтної суспільної і громадяньскої дїяльности Михайла Павлика відбуде ся дня 20. падолиста с. р. о 7-ій год. вечером із такою програмою: 1. Вступне слово. 2. а) Кантата в честь Ювілята. б) Павлик-Матюк: Прийди весно... відсьпіває хор академиків. 3. Відчит про дїяльність і значінє Михайла Павлика. 4. В. Левицький: Дїдусь, декламация. 5. Франко-Карбулицький: Камінярі, відсьпіває хор академиків. 6. Привіти, відчитане адрес. 7. а) Шалїйте... б) Який то вітер... відсьпіває хор академиків і „Зорі“. Вступ безплатний. До участи в сїм вечері а зглядно присиланя привітних писем а також надсиланя грошевих датків на почесний дар для Ювілята, які треба адресувати до д-ра Івана Макуха, Львів, ул. Чарнецкого, ч. 26 просить комітет, в якого склад входять: В. Стефаник, М. Лозинський, др. Іван Макух, Іван Бородайкевич, Стефан Гарматїй, др. К. Трильовский, Іван Сандуляк, Мартин Королюк, Л. Мартович, Василь Чубатинський, Павло Думка і Микола Лисяк.

Із кругів судейских. Президент мінїстрів яко управитель мінїстерства справедливости перенїс судових адюнктів: Данила Шварцвальда із Селетина до Серету, Норберта Лязаруса із Вижницї до Чернівцїв і Віктора Шенбаха з Серету до Селетина; дальше надав ад'юнктови судовому із львівского округа висшого суду краєвого Жиґмонтови Ферстерови посаду судового ад'юнкта в Радівцях; а вкінци заіменував судовими ад'юнктами авскультантів Аврелїяна Мироновича для Серету, Юлїя Байнера для Вижницї і д-ра Александра Ґрінфельда для львівского округа висшого суду краєвого.

Концерт проф. Кнайзеля. Дня 22. с. м. відбуде ся в сали музичного товариства концерт звісного скрипкового віртуоза і композитора проф. Кнайзеля. Сей артист виступав в Женеві, Парижу і Константинополи і всюди здобував собі славу і споре число приклонників его артизму. Музичні критики дуже похвально висказують ся про него. В француских часописях „L' expresse de Lyon“ і „Le journal de Caen“ поміщені оцїнки, які прямо апотеозують талан і технїку проф. Кнайзеля. Цїни місць: Місце резервове: 4 кор., I. місце: 3 кор., II. місце: 2 кор., вступ 1 кор. Білети на концерт можна наперед купити в торговлї Емануїла Розенцвайґа (ул. Паньска).

Надзвичайні загальні збори каси пожичкової і щадничої для громади Руска-Молдавиця, стоваришеня зареєстрованого з необмеженою порукою, відбудуть ся в недїлю 27. листопада 1904 о 2-ій годинї по полудни в шкільнім будинку із отсим порядком нарад: 1. Приступлене райфайзеньскої каси до „Селяньскої каси“ в Чернівцях. 2. Підвисшене суми, яку один чоловік може вложити до райфайзеньскої каси яко щадничу вкладку. — *Теофіл Боканча*, начальник.

Спадщину по сербскім Александрі I. записала его мати королева Наталїя черногорскому князеви Мірцї.

Жінка інспектором полїциї. Енерґічній паннї Іваннї Бровн повірили мешканцї міста Губо в державі Кольорадо керму місцевої полїциї.

Конець корабельної конкуренциї. Через конкуренцию поодиноких фірм транспортових спали були значно цїни за перевіз еміґрантів до Америки. Та фірми швидко порозуміли свій інтерес і місто того, щоб взаїмно поборювати себе пристали на спільній нарадї дня 10. і 15. листопада на спільну тарифу і відтепер будуть знов — згідно витягати послїдний сотик у еміґрантів.

Різня Вірмен. Після депеші із Царгороду напала перед кількома днями товпа Курдів на монастир Вон, найстаршу оселю католицкої церкви в Турциї і замордувала епископского вікария і секретаря.

Бурі в Америцї. Із усїх країн Сполучених Держав наспіли вістки про страшенні бурі із снїгами, які вже не лучали ся від 1888 р. Дуже богато осель остало без телеґрафічного і телефонїчного полученя.

Із Калябар наспіла вістка, що цїлу залогу, яку додано до оборони тамошному анґлїйскому комісареви окружному найдено із обтинаними головами.

Борба із трамваєм. Мандритский трамвай вже з давна дав ся добре в знаки населеню через численні катастрофи. Та вкінци терпець урвав ся! Дня 14. с. м. переїхав трамвай дитину, тодї повстало збіговище, міщанки спинили трамваєвий віз і підпалили его а крім сего обсипали трамваєвих урядників градом каміня. Лад завела доперва жандармерия, бо полїция і пожарна сторож оказали ся безсильними.

Процеси хірурґів. Перед кількома днями відбув ся в Будапештї процес проти проф. Доллїнґора, який підчас операциї забув в жолудку пациентки щипчики. Обжалуваного увільнено. Тепер буде відбувати ся подібний процес в Парижу проти хірурґа д-ра Фабура, який полишив в жолудку пациента підчас операциї кусень ґуми. Один із експертів покликаних судом до сеї справи, др. Режес зложив із сеї нагоди цїлий спис предметів, які ріжними часами забували оператори у пациентів. Він назбирав їх аж 82, були між ними вата, ґуми, хірурґічні прилади а раз навіть золота монета. Від сего забутя хірурґови встеречись дуже тяжко.

Куренє тютюну впливає на молодечий орґанїзм незвичайно шкідливо. На се звернено увагу передовсїм в Анґлїї, де наслїдки сего куреня виходять на яву передовсїм між рекрутами. Йдучи за зазивом ріжних визначних мужів от хочби льорда Робертса внесло правительство у низшій палатї закон проти молодечих курців. Хлопцям і дївчатам до 16 року не вільно курити під карою до 10 шілїнґів. Таким особам не вільно також продавати тютюну під карою 10 до 20 шілїнґів а за третим разом під загрозою втрати концесиї.

Дрібні вісти. Вінчанє п. Евгена Федоровича ц. к. учителя ґімнастики із п. Александрою Ґрекулессі дочкою надпоб. под. відбуде ся в гр. прав. церкві в Серетї дня 20. листопада о год. 6-ій вечером. — На гумнї Евгена Калмуцкого в Паргівцях повстав дня 7. б. м. огонь, якого жертвою впало 4 стирти вівса і один стіг конюшини. Шкоду оцїнюють на 15.000 корон. Причини пожежі не знати. — В Добринівцях померла 11-місячна дитина Домнїки Адамюк в наслїдок попареня окропом,

Із ради державної.

(Тел.)

Відень, 17. листопада. Віденьский парлямент розпочав вже свої наради. Зійшли ся усї посли. Ґалериї численно обсаджені. Усї мінїстри були присутні. Новим мінїстрам складано численні ґратуляциї. Президент оповістив палатї, що він з нагоди смерти саксоньского короля Юрія зложив в імени палати глубокі кондоленциї архикнягини Мариї Иосифі. Відтак згадав про смерть члена парляменту Аполїнарія Яворского, Поша, Совкупа, Пінеса Поратиньского і иньших. Передовсїм підносить повну заслуги дїяльність Нестора парляменту, що в критичних моментах все умів посередничити, що належав до найвизначнїйших постатий австрийского парляментаризму, а якого з почестию все будуть споминати приятелї і вороги.

Після полагодженя формальностий предложив мінїстер фінансів Козель буджет на р. 1905 враз із довшим exposé. У впливі находить ся крім сего ще піврічна буджетова провізория, контінґент рикрутів на р. 1905, предложеня що до елемент. нещасть а також дві інтерпеляциї і два наглячі внесеня в справі інсбруцких подій: італїйского клюбу, в якім він домагає ся відшкодованя для інсбруцких Італїйцїв за понесені втрати і також охорони личної безпеки італїйского населеня а крім сего нагляче внесене Єрлера про інсбруцкі події.

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

Отсим подає до відомости що вже надійшли артикули осенні.

Обув. Склад ц. к. ґоудиярскої фабрики обуви Ф. А. Попера як також Чапека. Найбільший вибір ріжнородної обуви для панів, пань, і дітий. Черевики з Chevreaux, Corcalf, з телячої сатинованої шкіри і т. и. Черевики до ношеня дома і до турнованя. Все з найліпшої сорти.

Товари футряні. Найбільший вибір дамских боа, як також всілякого рода зарукавків. Послідна новість. Шапки для хлопців, перскі кучми і иньші суконні шапки.

Товари зимові і вовняні. Правдиве Єґеровске і Д-ра Лямана біле, рукавички, огрівачі пульсів і колін, огрівачі стін, паньчохи правдиві вовняні, хусточки, онучі, чепці і. т. и. для пань, панів, дівчат і дітий.

Конфекция блюзок Ґольфа і камізельок для пань, панів, дітий, дівчат, до того жакети і чепці.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірних фабрик капелюхів І. Г. Іта у Відни, і Осипа Піхлера і Синів в Ґрацу Борсоліна в Александриї. Найбільший вибір капелюхів Габіґа, найліпших і найдешевших фабрикатів з фільцу, льодену, плїшу і т. п. в ріжних фасонах. Цилїндри і кляки після найновійшої моди

Шапки найновійшого фасону для пань, панів, дівчат, хлопців і дітий.

Краватки і біле після найновійшої анґлїйскої моди. Сорочки мужескі, білі і в ріжних краскаx найліпшого рода, модні ковнярики, маншети і хусточки до носа.

Артикули до польованя. Револьвери, рушниці найріжнороднїйшої конструкциї і амуніция. Кальоші і черевики до снїгу найліпших виробів.

Артикули до подорожи, ташки з замочками або без них, валїзи, пуделка на капелюхи, плєди, мішочки на біле, парасолї, кошики на начине, нецесарія, коци і т. и. шкіряні товари.

Склад дамских і мужеских американьских черевиків незрівнаної якости виробу Гатгавая Зоуле і Гарінґтона в Бостонї.

Справоздане Товариства обезпечень і взаїмного кредиту „Днїстер“

за місяць Жовтень

В товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“

видано в жовтни с. р. 14.138 важних поліс з премією 131.772 кор. 94 сот. від початку року до кінця жовтня видано **150.701** важних поліс з премією **1,378.625 кор. 05 сот.** Попередного року до кінця жовтня було 126.094 важних поліс з премією 1,136.164 кор. 87 с. сего року є о **24.607** поліс **і 242.460 кор.** премії більше.

Шкід в жовтни зголошено158 случаїв. Більші пожари були: в Топорові пов. Бродского 14 шкід., в Чихові пов. Золочівского 11 шкід., в Войнилові пов. Калутского 8 шкід., і в Залиню пов. Рогатиньского 18 шкід. Всїх шкід від початку року поконець жовтня було 1857 з котрих 1829 вже виплачено 4 шкоди находять ся в ліквідациї, а виплату 24 відшкодовань на разї з причинь правних вздержано.

Сума всїх 1857 шкід разом з коштами ліквідациї виносить 1,107.428 кор. з того 581.981 кор. звернули Тов. реасекурацийні а **525.447 кор.** лишаєсь наласний рахунок Товариства. В р. 1903 було по конець жовтня 1608 шкід в сумі 887.060 кор.з того випадало на власний рахунок 426.651 кор.

Фонди Товариства виносить з кінцем жовтня **1,121.109 кор. 84 сот.** і зложені суть в цїнних паперах і вкладках.

Рахунок Товариства взаїмного кредиту „Днїстер“ у Львові

з днем 31. жовтня 1904.

I. Пасива:

1. Фонд резервовий і спеціяльна резерва —	22.341·10
2. Фонд на ріжницю курсів — — — —	3.602·60
3. Уділи членьскі (3254 членів) — — —	129.521.20
4. Вкладки на 1727 книжочках — — — (від 1|1—904 вложило к. 806.759·59, — — виняло к. 522.256·55)	1,729.092·96
5. Кредить банковий — — — — —	27.300·—
6. Сальдо відсотків — — — — — —	70.509·51
7. Побрані кошта судові — — — —	993·54
8. Задержані кавциї — — — — —	5.000·49
9. Непіднята дивіденда за рік 1903 — —	3.055·68
10. Решта зиску за рік 1903 — — — —	1 349·46
Сума кор.	1,992.766·54

II. Актива:

1. Стан 2920 позичок — — — — — (від 1/1 1904 уділено к. 580 361 сплачено кор. 344·435 09)	1,566.748·26
2. Цїнні папери — — — — — —	142.193·—
3. Вкладки в руских Товариствах кред. —	161.174·03
4. На рахунку біжучім — — — — —	90.000·—
5. В щадници почтовій, Відень — — —	3 507·21
6. В готівцї — — — — — — —	8.231·92
7. Ріжні дебитори — — — — — —	116·10
8. Кошта адміністрациї — — — — —	20.796·02
Сума кор.	1,992.766·54

Одинокою дорогою до

КАНАДИ і АМЕРИКИ

є бюро **М. Г. Фрейдберґа** в Антверпії.

Лиш ся переправа надає ся до заморских країв! Ся переправа є найешевша! Дорога із Черновець до Канади треває 10—12 день!

Лиш 47 левів і 5 шусток коштує перевіз до Канади, а „ **59** „ **до Нового Йорку!** Кромі нечуваної дешевнї дістають люди науку як їм за морем обходити ся хотївши до ліпшого маєтку прийти, а се є найголовнїйша точка кождого подорожного! В жадній переправі не дістають люди сеї науки! Жадайте завчасу проспектів і поучень, і сокотїть ся аби не попасти в злі руки і на злу дорогу, котрою люди їдуть гей худоба! Лиш в сего аґента найдете справедливість і человічество ба й таку раду, котра за морем принесе Вам більшу користь!

Адресуйте до него так: 54 (2—10 п.)

М. Г. Фрайдберґ, Антверпія, Van Leriusstraat. **Belgia.**

Небувала спосібність!

Справдї дешево.

500 штук оздобних предметів

52 (2—2) **лиш 4 корон.**

1 красний годинник, з трилїтною ґарантиєю і ланьцушком, 1 модна краватка, 3 хусточки до носа, 1 мужеский перстень з іміт. камінцем, 1 шкіряний пулярес. 1 кешонкове зеркальце, 1 пара спинок до маншетів, 3 спинки до сорочки з замочками (3% золот.), 1 нїклевий ґарнїтур до писаня, 1 альбом з образками (36 красних краєвидів), 1 дамска брошка, 1 пара ковтків (з іміт. брилянт.), 3 предмети для забавки, для молодих і старих. 20 предметів важних до кореспонденций, і 400 штук ріжних предметів, для дому необходимих. **Все те разом з годинником,** котрий сам більше варта, **коштує лиш 4 К.** за послїплатою або за попереднім присланем гроший, поручає **А. Ґельб, Краків.**

Учебник рільництва

для шкіл рільничих і споріднених закладів а також

до ужитку для практичних рільників

уложив

Евгеній Жуковский

директор школи рільничої на Буковинї практичний рільник.

До набутя в друкарнї тов. „Рускої Ради“ Чернівцї, ул. Петровича ч. 2.

Цїна 4 корон.

При замовленях почтою, належить посилати 30 с. на порто. (—)

Мінцер і Шехтер

торговля товарів дамскої і мужескої конфекциї

Чернівцї, Ринок

(в забудованю маґістрату) напротив „Буковиньскої Щадницї“.

Найбільший вибір

черевиків, капелюхів фільцових і соломяних. парасолїв від сонця і дощу, біля, ковнїриків, маншетів, краваток, рукавичок, паньчіх, перфумів, куфрів до подорожи і т. д.

Найдешевші і сталі цїни.

Фабричний склад 57 (1—12) п. н.

найліпших петербурских кальошів і черевиків до снїгу для пань, панів і дітий.

Замовленя з провінциї виконують ся сейчас точно і дешево.

Дентистичне Ателїє

Бернарда Сальтера

в Чернівцях, ул. Кароліни ч. 8.

поручає

Вп. П. Т. Публицї всї свої у круг того званя входячі роботи.

32 (—)

Найкрасше і відповідне виконане по найнизших цїнах.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагнїток

Чернівцї,

ул. Руска ч. 8.

8 (—)

Вже вийшов богато ілюстрований

Календар „Рускої Бесїди“

на рік 1905

і можна его набути в друкарнї „Рускої Ради“ по **60 сотиків,** а з пересилкою **70 сотиків.**

При більшім закупнї відповідний опуст.

Кождий курець, повинен жадати руских паперців циґаретових **„Козак“, „Кобзар“, „Гуцул“.** 52 (1—26) Трубки циґаретові: **„Козак“, „Федькович“.** всюди до набутя!

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях. За редакцию відповідає Іван Захарко.

З друкарнї товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.